



РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

Министерство на земеделието, храните и  
горите

Областна дирекция ”Земеделие” Ловеч

Приложение към Заповед № РД-04-134/05.102020г.

УТВЪРЖДАВАМ /П/  
ДИРЕКТОР  
(ДИЯНА РУСКОВА)

## ВЪТРЕШНИ ПРАВИЛА

ЗА ИЗГРАЖДАНЕ И ФУНКЦИОНИРАНЕ НА СИСТЕМА  
ЗА ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ  
В ОБЛАСТНА ДИРЕКЦИЯ „ЗЕМЕДЕЛИЕ” – ЛОВЕЧ



ЛОВЕЧ 2020 г.

## ГЛАВА ПЪРВА

### ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

#### РАЗДЕЛ I

##### ЦЕЛ

Чл.1. Системата за финансово управление и контрол в Областна дирекция „Земеделие“-Ловеч се изгражда на основание чл.2, ал.2, т.1 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор ( ЗФУКПС ), съобразена с Методическите насоки по елементите на финансовото управление и контрол утвърдени със Заповед № ЗМФ 184/06.03.2020 год., дадени от Министерство на финансите .

Чл.2. Тези правила уреждат обхвата и осъществяването на финансовото управление и контрол в Областна дирекция „Земеделие“-Ловеч като второстепенен разпоредител с бюджетни средства към Министъра на земеделието, храните и горите. .

Чл.3. Разходването на финансови средства се извършва съгласно нормативно определеното им предназначение в рамките на бюджета, утвърден на Областна дирекция „Земеделие“ от първостепенния разпоредител с бюджетни кредити Министъра на земеделието, храните и горите

Чл.4. Системата за финансово управление и контрол ( СФУК ) или както е прието в Методическите насоки да се използва общоприетия синоним „Системи за вътрешен контрол“ (СВК) е цялостен процес, интегриран в дейността на дирекцията и осъществяван от ръководството и служителите. Изразите вътрешен контрол и СВК, са аналогични на законовия израз СФУК и не му противоречат. Финансовото управление и контрол в Областна дирекция „Земеделие“ Ловеч се осъществяват чрез системи, включващи политики, процедури и дейности, заповеди, работни инструкции, указания, правила и др. въведени от ръководството на дирекцията с цел да осигурят разумна увереност за постигане целите чрез:

- съответствие на законодателството и вътрешните актове на дирекцията;
- надеждност и всеобхватност на финансовата и оперативната информация;
- икономичност, ефективност и ефикасност на дейностите;
- опазване на активите и информацията;
- предотвратяване и разкриване на измами и нередности, както и предприемане на последващи действия

Определянето и постигане на целите на организациите от публичния сектор е отговорност на техните ръководители – част от управленската отговорност

#### РАЗДЕЛ II

##### УПРАВЛЕНСКА ОТГОВОРНОСТ

Чл.5. (1) Директора на Областна дирекция „Земеделие“-Ловеч в качеството му на собственик на риска отговаря за управлението на рисковете и за постигане целите на дирекцията и е длъжен да управлява по законосъобразен, икономичен, ефикасен и ефективен начин като дава личен пример чрез спазване на механизмите за контрол. Директора отговаря за въвеждането на адекватни и ефективни СВК и за

функционирането им в съответствие с изискванията на ЗФУКПС ( изм. и доп. ДВ. бр.13 от 12 февруари 2019 г.).

(2) Директора отговаря за :

- осъществяване целите на Областна дирекция „Земеделие“ -Ловеч чрез разработването и предлагането на стратегическите планове, планове за действие и програми;
- идентифициране, оценка и управление на рисковете, застрашаващи постигането на целите;
- планиране, управление и отчитане на публичните средства;
- спазване принципите за добро финансово управление и прозрачност на публичните средства, както и за законосъобразното им управление и разходване;
- ефективно управление и поддържане нивото на компетентност на служителите, съхранение и опазване на активите и информацията от погиване, кражба, неоторизиран достъп и злоупотреба;
- създаване на подходяща организационна структура, с цел ефективно изпълнение на задълженията;
- разделяне на отговорностите по вземане на решение, осъществяване на контрол и изпълнение;
- осигуряване на пълно, вярно, точно и своевременно осчетоводяване на всички операции;
- осигуряване на функцията по вътрешен контрол в съответствие с действащото законодателство;
- наблюдение актуализиране на СВК и предприемане на мерки за подобряването и, в изпълнение на препоръки от извършени проверки;
- документиране на всички операции и действия и осигуряване на проследяемост на процесите;
- въвеждане на антикорупционни процедури;
- отчетността и докладването за състоянието на СВК;
- създаване на условия за законосъобразно и целесъобразно управление, адекватно и етично поведение на служителите.

(3) Директора може да делегира правомощията си от настоящите правила на главния секретар или директорите на дирекции като в тези случаи определя конкретните им права и задължения. Това не го освобождава от отговорност за изпълнението на делегираните правомощия.

4) Директора представя информация на министъра на финансите за функционирането, адекватността, ефикасността и ефективността на СВК. Информацията се представя под формата на доклад и попълване на въпросник в срок до 28 февруари на следващата година съгласно Наредбата за формата; съдържанието, реда и сроковете за представяне на информацията по чл.8, ал.1 от ЗФУКПС.

## ГЛАВА ВТОРА

### ЕЛЕМЕНТИ НА ФИНАНСОВОТО УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ

#### РАЗДЕЛ I

##### КОНТРОЛНА СРЕДА

Чл.6.(1) Контролната среда е базисен елемент за развитието на всички останали елементи на вътрешния контрол, определяща основополагащите ценности в Областна дирекция „Земеделие“- Ловеч и оказваща влияние върху отношението на служителите към вътрешния контрол. Контролната среда осигурява дисциплина и структурираност на контрола в дирекцията. Тя се определя от стандартите, процесите и структурите, които ръководят служителите на всички нива при изпълнение на техните отговорности за вътрешен контрол и вземане на решения за постигане целите на организацията.

(2) Контролната среда включва:

- лична почтеност и професионална етика на директора и служителите;
- организационна структура, осигуряваща разделение на отговорностите и йерархична структура с определени права, задължения и нива на подчиненост и докладване;
- политиките и практиките по управление на човешките ресурси;
- компетентността на персонала.

Чл.7.(1) При изпълнение на служебните си задължения директора и служителите от Областна дирекция „Земеделие“-Ловеч се ръководят от професионалната етика и правилата определени в Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация и в Етичния кодекс за поведение на служителите от ОД „Земеделие“ и Общинските служби по земеделие като териториални звена.

(2) Директорите на Главна дирекция „Аграрно развитие“ и Дирекция „АПФСДЧР“ носят отговорност за финансовото управление и функционирането на СВК, в т.ч. за управлението на риска (УР) в ръководените от тях дирекции.

(3) Осъществяването на текущ контрол се извършва от директорите на дирекции и главния секретар чрез процедура на съгласуване от посочените служители на всички документи, изготвени в административното звено,

(4) Всички служители на Областна дирекция „Земеделие“ Ловеч отговарят за осъществяването на вътрешния контрол съобразно функционалната си компетентност и трябва да са запознати със своята роля и отговорности по отношение на СВК, включително управлението на риска (УР) , контрол върху разходваните средства, съобразно своите отговорности, съгласно длъжностните характеристики, вътрешните нормативни актове и разпоредбите на законодателството, които са длъжни да познават в степен и обем, необходим за осъществяваната от тях дейност.

Чл.8.(1) Директора чрез дейността си осигурява:

- спазване на утвърдените системи от правила и процедури, чрез които се осъществява финансовото управление и контрол;
- провеждането на редовни срещи или незабавно при възникнала необходимост с главния секретар и директорите на дирекции. При промяна на процедурите и по преценка на директора се съставя протокол за проведените срещи;
- проследява осъществяването на вътрешен контрол върху дейността на дирекцията.

Чл.9.(1) Организационната структура на Областна дирекция „Земеделие“ Ловеч се определя с Устройствения правилник на дирекцията.

(2) Областна дирекция „Земеделие“ Ловеч се ръководи и представлява от директор.

(3) Административното ръководство на Областна дирекция „Земеделие“ Ловеч се осъществява от главен секретар.

(4) Организационната структура е онагледена чрез органограма Приложение 1 към настоящата система, включваща връзките между отделните административни звена и мястото им в дирекцията.

Чл.10. (1) Директорите на дирекции ръководят, организират, контролират, планират, координират, носят отговорност и докладват за дейността и изпълнението на задачите, възложени на дирекцията от директора.

(2) Осигуряват взаимодействие с другите дирекции в дирекцията в съответствие с установените организационни връзки и разпределението на дейностите между тях.

(3) Изготвят отчети за дейността на дирекцията и състоянието на СВК като правят предложения за конкретни мерки за подобряването им.

Чл. 11.(1) Началниците на общински служби по Земеделие, съобразно функциите на службата и възложените им задачи:

- възлагат задачи на работещите в службата, контролират и отговарят за тяхното срочно изпълнение;

- предлагат повишаване, преназначаване, стимулиране, санкциониране и освобождаване на работещите в звеното и участват в процедурите по назначаване на служители

(2) Осигуряват взаимодействие с другите общински служби в дирекцията в съответствие с установените организационни връзки и разпределението на дейностите между тях.

(3) Изготвят отчети за дейността на общинската служба, която ръководят и състоянието на системата за финансово управление и контрол като правят предложения за конкретни мерки за подобряването им.

(4) Докладват и се отчитат за изготвените от общинската служба документи на съответния директор на дирекция, който осъществява текущ контрол върху дейността им.

Чл.12. Държавните служители и лицата, работещи по трудово правоотношение в Областна дирекция „Земеделие“-Ловеч изпълняват възложените им задачи и отговарят пред прекия си ръководител за изпълнението на работата съобразно длъжностните си характеристики.

Чл. 13.(1) Управлението на човешките ресурси в Областна дирекция „Земеделие“-Ловеч се извършва при спазване на Кодекса на труда, Закона за администрацията, Закона за държавния служител, Кодекса за поведение на служителите в държавната администрация и Етичния кодекс за поведение на служителите от ОД „Земеделие“ и Общинските служби по земеделие като териториални звена .

(2) Политиките по управление на човешките ресурси са разработени във Правилник за вътрешния ред в ОД „Земеделие“- Ловеч и Вътрешни правила за работната заплата на Областна дирекция ”Земеделие“- Ловеч.

Чл. 14.(1) Обучение на служителите на Областна дирекция „Земеделие“-Ловеч се извършва въз основа на годишен план за обучение, на база изготвени индивидуални планове за обучение на служителите съгл.чл.35, ал.6 от Закона за държавния служител.

(2) Плановете за обучение се изготвят съвместно с прекия ръководител и служителя след оценка на изпълнението на длъжността и извършен анализ на потребността от обучение на служителите в съответната област, с оглед поддържане на необходимата квалификация за качествено изпълнение на служебните задължения.

(3) Процедурите и практиките по изготвянето на плановете за обучение и осъществяване на процедурата по издаване на заповед за обучение са съобразени с разпоредбите на чл.35 от Закона за държавния служител.

Чл.15.(1) Компетентността на персонала е съвкупност от знания ,професионален опит и способности за изпълнение на задълженията, произтичащи от целите на дирекцията и заеманата длъжност.

(2) Изискванията за компетентност се определят в длъжностните характеристики, разработени за всяка длъжност. Длъжностните характеристики се връчват при постъпване на работа на всеки нов служител. Те се актуализират при промяна на изискванията за заемане на длъжността.

(3) Служителите са длъжни да поддържат своята компетентност на ниво, необходимо за изпълнение на служебните задължения. Те са длъжни непрекъснато да попълват знанията си и да ги актуализират във връзка с променените условия и нормативна база.

(4) Всеки служител е необходимо да поддържа своята квалификация като се включва в различни програми за обучение.

(5) Директора е длъжен да осигури нормални условия за работа и за начисление и плащане на трудовите възнаграждения на служителите.

## РАЗДЕЛ II

### УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Чл.16.(1) Управление на риска е процесът по идентифициране, оценяване и мониторинг на идентифицираните рискове, които могат да повлияят върху постигане на целите на Областна дирекция „Земеделие“- Ловеч и въвеждането на необходимите контролни дейности, с цел ограничаване на рисковете до едно приемливо ниво. Като цяло рискът и вероятността за неговата реализация се свързват със случайния характер на събитието и несигурността на възможните крайни резултати от неговата реализация,

(2) Отговорни лица по идентифициране, оценяване и мониторинг на риска са директора, главният секретар и директорите на дирекции.

Чл.17. (1) Рисковете в Областна дирекция „Земеделие“- Ловеч могат да бъдат предизвикани от вътрешни и/или външни фактори:

- промяна в изискванията на нормативни актове или вътрешни правила;
- нарушаване на задълженията поети по договори, сключени между Областна дирекция „Земеделие“- Ловеч и др. български контрагенти;
- недостатъчно взаимодействие с партньорските организации за постигане на целите;

- недостатъчен финансов ресурс;
- рискове от извършване на нарушения на нормативните актове;
- нарушаване функциите на счетоводната отчетност, включително от нередности в информационните системи;
- промяна в управленския персонал;
- недостатъчен брой и/или квалификация на персонала, текучество, лоша трудова и/или служебна дисциплина, недостатъчна мотивация на персонала, липса на нормална работна среда;
- рискове, свързани с корупционен натиск и конфликт на интереси;
- прекалено голям обществен и социален интерес.

Чл.18.(1) Директора отговаря за управлението на рисковете, които могат да възникнат пред дейността на Областна дирекция „Земеделие“- Ловеч, с оглед тяхното — предотвратяване или минимизиране.

(2) Главният секретар и директорите на дирекциите оказват съдействие на директора за установяване и /или управление на риска.

(3) Директора може да ангажира административната, дисциплинарната или наказателната отговорност на служителите, чието действие, или бездействие способстват за появата и/или проявлението на рискови фактори в дейността на ОД „Земеделие“- Ловеч

Чл.19. (1) Рисковете пред дейността на Областна дирекция“ „Земеделие“- Ловеч се идентифицират съгласно утвърдената със Заповед № РД 09-826/04.09.2018 г. на Министъра на земеделието, храните и горите. Стратегия за управление на риска в системата на Министерство на земеделието, храните и горите.

(2) При изпълнение на стратегическите цели се предприемат действия по оценка и превенция ( предпазване) от настъпване на идентифицираните рискове, като се отчитат факторите за постъпването им и начините за тяхното преодоляване.

(3) Всички служители са длъжни при поява на инциденти рискови ситуации, които могат да доведат до негативни последствия за дейността на Областна дирекция „Земеделие“- Ловеч да сигнализират писмено чрез прекия си ръководител до съответния директор на дирекция, главния секретар и директора на дирекцията.

(4) Писменият сигнал за настъпила рискова ситуация следва да съдържа: описание на проявените показатели, моделиране на бъдещо развитие на рисковата ситуация, както и прогнозиране на нейното развитие в два варианта: оптимистичен и песимистичен вариант на развитие, предложения за предприемането на неотложни действия и действия в по-далечен план.

(5) При отправяне на сигнала служителите, при които има вероятност да възникне, или е възникнала рискова ситуация, са длъжни незабавно да предприемат действия за предотвратяване настъпването на вредоносни последици и след това да изчакат разпорежданията на прекия си ръководител.

Чл.20. (1) След идентифициране и оценка на риска, директора взема решение за поемане на възникналия риск, като се предприемат всички необходими мерки, които могат да бъдат предварително предвидени за неговото минимизиране.

(2) След оценяване на риска по описания по-горе начин, директора взема решение за прехвърляне на риска. Прехвърлянето на риска може да се извърши към структурните звена на ОДЗ или друга организация, която може да отхвърли, преодолее или минимизира риска.

(3) Ако определени рискове имат ограничено влияние върху постигане на целите или ако разходите за предприемане на действия са непропорционални на потенциалните ползи, директора може да вземе решение тези рискове да бъдат „толерирани“. Такива рискове се наблюдават постоянно от ресорния ръководител, който е идентифицирал риска.

Чл.21. (1) За проявата на рискови ситуации, които застрашават реализирането на целите на Областна дирекция „Земеделие“- Ловеч или настъпването на щети, съответния директор на дирекция, която отговаря за постигане на конкретните цели, информира незабавно в писмен вид главния секретар и директора.

(2) При получаване на информация по ал. 1, директора съвместно с главния секретар и компетентният директор на дирекция, извършва преоценяване на проявленията на рисковата ситуация взема решение за ограничаване на риска и преодоляване на рисковата ситуация.

(3) След прекратяване проявлението на риска, директора изисква информация относно проявените елементи на рисковата ситуация. След постъпване на информацията, същата се подлага на анализ, като се набелязват действия за предотвратяване на бъдеща поява на рискови ситуации от същия характер.

(4) В случай, че рисковите ситуации се окажат непреодолими в резултат на волята и /или действията, или бездействията на служителите, следва да се набележат действия по минимизиране на отрицателните последици, изразяващи се в неизпълнение на целите и /или за нанасяне на щети (материални и/или от морално естество) уронващи доброто име на дирекцията.

## РАЗДЕЛ Ш

### КОНТРОЛНИ ДЕЙНОСТИ

Чл.22.(1) Контролните дейности (наричани още контроли) се дефинират като всяко едно действие, насочено към минимизиране на риска и увеличаване на вероятността за постигане на целите и задачите на Областна дирекция „Земеделие“- Ловеч и допринасящи за изпълнение на управленските решения. Контролните дейности трябва да са подходящи, да функционират в съответствие с планираното през съответния период, да са ефективни по отношение на разходите, да са изчерпателни, разумни и свързани с общите цели на дирекцията.

(2) Отговорни длъжностни лица в дирекцията по прилагането на контролните дейности са:

- директора;
- главният секретар;
- директорите на дирекции;
- главният счетоводител;



- началниците на общинските служби;
- юриста;
- финансовият контролър;
- други служители, заемащи материално-отговорни длъжности; или извършващи дейност по счетоводната отчетност, оперативни счетоводители, касиери, домакини и др.

(3) В Областна дирекция „Земеделие“- Ловеч се прилага система за разделяне на отговорностите, при което не се допуска един служител едновременно да носи отговорност по одобряване, изпълнение, осчетоводяване и контрол върху поемане на задължения за извършване на разходи.

(4) За извършване на процедурата за предварителен контрол отговаря финансовият контролър.

(5) За извършване на процедура за двоен подпис отговарят директора, главният секретар, главния счетоводител и старши счетоводителя.

Чл.23. (1) При необходимост от финансови разходи, задължително се изготвя докладна записка от името на началника на общинската служба, за чиято дейност ще се извърши разхода. Докладната записка се съгласува за целесъобразност и законосъобразност от съответния ресорен директор и гл. счетоводител. Мониторингът се осъществява от главния секретар, чрез съгласувателен подпис. Извършването на разходи следва да бъде съобразено с разпоредбите на Закона за счетоводството и Закона за обществените поръчки .

(2) Докладната записка се представя на директора за одобрение.

(3) За поемането на задължения и извършването на разходи на стойност над 10 000.00 лв. се съставя досие, което се изготвя, допълва, ползва и съхранява по определен ред от определени за целта длъжностни лица.

Чл.24. (1) Главният счетоводител контролира съставянето, комплектуването и съхраняването на платежните документи;

- описание на приложимата нормативна уредба, свързана с поемане на конкретно задължение или извършване на разход, придружено с ксерокопия на оригиналните документи, съдържащи конкретните основания ( разпореждания, решения, договори и анексите към тях, първичните счетоводни документи-фактури платежни документи и други свързани документи);
- опис на документацията, свързана с възлагане на обществените поръчки, тръжни и други процедури, която се съхранява в пълен обем в дирекция АПФСДЧР, изготвен и подписан от длъжностното лице, на което е възложено съхранението на този вид документация и съдържа опис на приложените решения, заповеди, протоколи, предложения на кандидати и др.
- други документи във връзка с поемането на задължение или извършването на разхода;
- контролен лист за извършен предварителен контрол от финансовия контролър мотивираният писмен отказ на финансовия контролър, при наличие на такъв.

Чл.25. Всички документи за поемане на задължения или извършване на разходи, както и първичните счетоводни документи за направените разходи се съхраняват в счетоводството.

## РАЗДЕЛ IV

### РЕД ЗА ПРОВЕЖДАНЕ НА ПРОЦЕДУРИТЕ ПРЕДВАРИТЕЛЕН КОНТРОЛ

Чл.26. (1) Предварителният контрол за законосъобразност е превантивна контролна дейност, която завършва с оценка/мнение, преди вземането на решение от съответния ръководител на организацията. Законосъобразността е основно и първостепенно изискване към дейността на организациите от публичния сектор. Целта му е да предостави на ръководителя (или друго длъжностно лице, отговорно за вземане на съответното решение/извършване на съответното действие) експертна и професионална оценка за съответствието на тези решения/действия с приложимото законодателство и се осъществява от финансов контролор.

(2) Предварителният контрол за поемане на задължение обхваща всички разходи.

Чл.27,(1)Предварителният контрол е дейност, която се извършва постоянно. Този контрол се осъществява чрез проверки и преди вземане на решение за поемане на задължение или извършване на разход от финансов контролор.

(2)При осъществяване на дейността си финансовият контролор е функционално независим, което му осигурява правото да изразява в изпълнение на задълженията си , професионална преценка, освободена от всякакво влияние от страна на ръководството.

(3)При осъществяване на предварителния контрол финансовият контролор има право да изисква и получава всички данни и документи, включително и в електронен формат.

Чл.28.(1) Преди вземането на решение за поемане на задължения или извършване на разходи, финансовият контролор проверява всички документи и приложения към тях., по силата на които се поема задължението или се извършва разхода. За еднотипните и малки по размер разходи, финансовият контролор може да предложи на директора на дирекцията да издаде заповед за определянето на видовете разходи, условията и срока за даване на общо одобрение. Тази проверка се извършва преди полагането на двойния подпис.

(2) Преди поемането на задължение финансовият контролор проверява:

- съответствието на размера и характера на задължението с утвърдения годишен размер на бюджетния кредит по съответния бюджетен параграф;
- наличието на бюджетен лимит. съгласно месечното разпределение на бюджета. Размерът на задължението, което предстои да се поеме, в рамките ли е на утвърдения бюджет и съобразен ли е с месечното разпределение на бюджета по съответния параграф;
- компетентността на лицето, което поема задължението-лицето, което предстои да поеме задължението и има ли право да представлява Областна дирекция „Земеделие“- Ловеч, да управлява и да се разпорежда с финансовите средства и имуществото и. В случай на делегиране на правомощия, се проверява валидността и обхвата им.;
- правилността и верността на първичните счетоводни документи, правилното изчисление на количествата и сумите, проверка на аритметичната вярност и наличието на необходимите реквизити в документите, с които се поема задължението, съгласно Закона за счетоводството;

- спазването на тръжните процедури и други нормативни изисквания за поемане на задължение при възлагане на обществени поръчки, проведени ли са изискуемите процедури и съответстват ли на нормативните изисквания, съгласно ЗОП и НВМОП.

(3) Преди извършването на разхода финансовият контрольор проверява:

- съответствието на разхода с поетото задължение-съвпадат ли размера и вида на разхода с размера и вида на поетото задължение;
- компетентността на лицето, разпоредило извършването на разхода- ма ли право да представлява Областна дирекция „Земеделие“- Ловеч да управлява и да се разпорежда с финансовите средства и имуществото случай на делегиране на правомощия се проверява валидността и обхвата им;
- правилността и верността на първичните счетоводни документи, включително правилното изчисление на количествата и сумите в тях съдържат ли първичните счетоводни документи определените реквизити, които се изискват от Закона за счетоводството;
- информационното съдържание на стопанската операция-достоверно и точно ли е отразена в счетоводния документ.

Чл.29. (1) Извършеният предварителен контрол се документира чрез попълване на контролен лист за извършване на предварителен контрол, като по този начин финансовият контрольор се произнася относно законосъобразността на поетото задължение или извършване на разхода.

(2) В контролния лист финансовият контрольор изразява мнението си по законосъобразността на поемането на задължението и/или извършването на разхода. Мнението може да бъде в един от изброените варианти в контролния лист.

(3) Финансовият контрольор може да изрази следните мнения:

- одобрение-може да бъде поето задължение/ извършен разход и се удостоверява с подпис и дата върху контролния лист;
- отказ-не може да бъде поето задължение/ извършен разход. Отказът се вписва

в контролния лист с мотивирано писмено становище, отправено до директора, задължително заведено в деловодството на дирекцията.

(4) Когато финансовият контрольор прецени, че представената документация за поемане на задължение или извършване на разход е непълна, той може да изиска допълване на документацията, като представи писмено становище до директора на областната дирекция, като посочи документите, които следва да се представят. Ако това не бъде направено и не е налице достатъчно информация, въз основа на която финансовият контрольор да извърши необходимите проверки и съответно да осъществи предварителния контрол, той разполага с възможност да се произнесе за отказ. Отказът се изразява в мотивирано писмено становище до директора.

(5) След произнасянето си финансовият контрольор е длъжен да предаде всички получени документи на главния счетоводител или друго упълномощено лице.

Чл.30. (1) Финансовият контрольор изразява мнение за одобрение или отказ за поемане на задължение или извършване на разход в срок не повече от три работни дни от деня, следващ предаването на документацията, чрез попълване на контролен лист.

(2) Срокът спира да тече в случай, че са поискани допълнителни документи и продължава да тече при представянето им,

Чл.31. При отсъствието на финансовия контролор поради ползване на отпуск, командировки и временна нетрудоспособност, той се замества от служител с икономическо или юридическо образование, определен с писмена заповед на директора.

Чл.32.(1) Финансовият контролор води регистър на задълженията разходите подлежащи на предварителен контрол;

(2) В регистъра по ал. 1 се отбелязва предоставянето на документацията, дадените през годината мнения за поемане на задължения или извършване на разходи, както и вписва обстоятелствата в деня на тяхното настъпване. В регистъра се отбелязват датата, на която финансовият контролор е поискал допълнително доказателства и датата, на която те са предоставени.

(3) Директорът, главния счетоводител или техните упълномощени лица могат да правят справки в регистъра на финансовия контролор.

чл. 33.(1) Системата на двойния подпис е задължителна процедура, при която поемането на всяко финансово задължение и извършването на всеки разход се осъществява чрез полагането на подписите на директора, в качеството му на разпоредител с бюджетни кредити и главния счетоводител, които са титуляри или техните упълномощени лица, на които е делегирано това право по съответния ред.

(2) В случай на отсъствие на титулярите, директора определя със заповед лицата „отговорни за задълженията по системата на двойния подпис. Тези лица задължително трябва да имат спесимен в банката.

(3) Всички документи, свързани с поемане на задължение или извършване на разход се подписват от директора и от главния счетоводител или упълномощени лица, независимо от размера на поеманото задължение или извършване на разход. Системата на двойния подпис се прилага и в случаите, когато не е упражнен предварителен контрол.

(4) При поемане на задължение, подписите на директора и главния счетоводител се полагат както следва:

- върху писмен договор или друг документ по утвърдена от директора типова форма, които се датират;
- върху „Предложение за поемане на финансово задължение”, в случаите когато не се изисква писмен договор-от ресорния директор и главния счетоводител.

(5) При извършване на разход двоен подпис се полага, както следва:

- върху разходни касови ордери-от директора и главния счетоводител;
- върху авансови отчети-от директора и главния счетоводител;
- върху бюджетни платежни нареждания-от директора и главния счетоводител;
- върху платежно разплащателни ведомости за заплати-от директора и главния счетоводител

Чл.34. (1) Главният счетоводител или друго упълномощено лице, на което е делегирано това право по съответния ред, полага втори подпис във връзка с изпълнение на задълженията му по Закона за счетоводството.

(2) Главният счетоводител може да откаже да постави втори подпис. Отказът мотивирано се представя в писмена форма и задължително се завежда в деловодството на областната дирекция.

(3) След поемане на задължението или извършването на разхода, контролният лист заедно с документите, удостоверяващи поемането на задължението и/или извършването на разхода се съхранява от длъжностно лице по определен ред със Заповед на директора.

(4) Упражненият предварителен контрол не изключва отговорността на главния счетоводител във връзка с изпълнението на задълженията му по Закона за счетоводството.

Чл.35. (1) Предварителен контрол за законност по отношение на заповеди, договори, които предстоят за сключване, документация за провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки, приемане на вътрешни нормативни актове (правилници, инструкции), докладни записки с правен характер се извършва от юриста на Областна дирекция „Земеделие“ - Ловеч.

## РАЗДЕЛ V

### ПРОЦЕДУРИ ПО ВЪЗЛАГАНЕ НА ЗАДАЧИ И НАБЛЮДЕНИЕ

Чл.3 6.(1) При възлагане на задачи за изпълнение, прекият ръководител следва ясно и точно да определи поставената задача, срока за изпълнение - който трябва да бъде по-кратък от крайния, както и да даде необходимите насоки, указания и информация, с оглед недопускане на неразбиране, грешки и злоупотреби при нейното изпълнение.

(2) По време на изпълнение на задачата прекият ръководител е длъжен да упражнява текущ контрол за хода на нейното изпълнение.

(3) След изтичане на определения срок, прекият ръководител следва да приеме извършената работа и да направи преценка за нейната степен на осъществяване с оглед поставените цели.

(4) При необходимост ръководителят прави корекции и дава краен срок за нейното изпълнение, съобразно направените корекции.

(5) Преките ръководители осигуряват осъществяването на преглед върху точността на изпълнение на поставените задачи, като част от рутинния оперативен контрол.

## РАЗДЕЛ VI

### **ПРЕДОТВРАТЯВАНЕ НА ИЗМАМИ И НЕРЕДНОСТИ. ПОЛИТИКИ И ПРОЦЕДУРИ ЗА ПОСЛЕДВАЩИ ОЦЕНКИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО**

**Последващи оценки на изпълнението** са всички проверки, насочени към откриване на възможни грешки и нередности на приключил процес, договор или стопанска операция. Чрез проверките се установява дали ресурсите са придобити или са разходвани законосъобразно и във връзка с поставените цели и нивото на постигнати резултати. Последващите оценки имат за цел да установят:

- Законосъобразността на реализираните действия и решения, свързани с придобиване или разходване на ресурси;
- Нивото на постигнатите резултати;

- При необходимост да проверят целесъобразността на тези действия и решения;
- Да се идентифицират проблеми, пропуски слабости, нуждаещи се от подобрене при вече приключил процес, договор или стопанска операция;
- Причините за установени грешки или нередности;
- Причините за несъответствие между придобити и разходвани ресурси във връзка с поставените цели и нивото на постигнатите резултати;
- Анализ на причините за установени грешки или нередности и причините за несъответствия между придобити и разходвани ресурси с нивото на постигнатите цели и резултати е необходим, с оглед предприемане на корективни действия за избягване в бъдеще на подобни пропуски и слабости.
- Проверката на законосъобразността се извършва чрез сравняване на действителното изпълнение с изискванията на приложимата правна рамка. Проверката на целесъобразността предполага наличието на ясни и конкретни цели, както и на индикатори за тяхното постигане и се извършва чрез анализ до колко ресурсите са разходвани оптимално за постигане на целите , както и дали са използване най-подходящите за постигане на целите ресурси (ефикасност) и до колко ресурсите са придобити при най добро съотношение качество/цена (икономичност).В резултат от последващите оценки се разкриват нередности и грешки. .Последващите оценки се извършват чрез различни видове проверки, въз основа на оценка на риска и анализ на разходите и ползите;
- При извършване на последващи оценки на изпълнението е възможно да се прилагат всички възможни процедури и техники за проверка, чрез които да се съберат нужните за целта на последваща оценка доказателства. При определяне на подхода следва да се извърши оценка на риска и да се вземат предвид разходите и ползите. Отговорности по осъществяване организацията и провеждането на последващите оценки на изпълнението имат ръководителите на дирекции и началници на общински служби по земеделие;
- Обект на последващите оценки на изпълнението са процеси, договори и стопански операции;
- Последващи оценки на изпълнението се извършват като в резултат от планиране, базирано на оценка на риска , така и при наличие на информация за възможни грешки или нередности на приключил процес, договор или стопанска операция. Служителите на ОД „Земеделие“ Ловеч имат задължение и възможност да докладват на непосредствения си ръководител, когато считат, че са установили информация за грешки и нередности на приключил процес, договор или стопанска операция. Ръководителите на структурните звена анализират информацията и в зависимост от наличната информация и нивото на риск, с което оценяват докладвания сигнал предприемат последващи действия-събират допълнителна информация, проверяват твърденията и фактите и докладват на директора на ОД „Земеделие“ Ловеч за необходимостта от извършване на последваща оценка на изпълнението. Създадена е възможност за служителите от администрацията да докладват директно на директора на дирекцията в случаите в които считат, че ръководител на структурно звено е свързан с

- извършване на грешката или нередността, запазвайки анонимността на подалия сигнала служител;
- При установени грешки или нередности директора на ОД „Земеделие“ Ловеч предприема нужните последващи, респективно корективни действия. При установено незаконосъобразно придобиване или разходване на средства, ръководството предприема действия за възстановяване на законосъобразното състояние и за коригиране на негативните финансови последици. В зависимост от характера на правонарушението, ръководството на дирекцията преценява необходимостта и съответно предприема действие за изпращане на сигнал, придружен със събраната информация на съответните компетентни органи;
  - При установяване на придобиване или разходване на ресурси, несъобразено с целите на ОД „Земеделие“ Ловеч ръководството предприема действия за подобряване ефективността, ефикасността и икономичността на дейността на организацията. Въз основа на резултатите от последващата оценка на изпълнението, ръководството на дирекцията анализира причините за допуснатите грешки, нередности и предприема действия за подобряване на елементите на системите за вътрешен контрол, чиито слабости са довели до - система за докладване на констатираните несъответствия.

## РАЗДЕЛ VII

### Антикорупционни процедури

Чл.37.(1) Утвърдени са следните вътрешни правила на Областна дирекция „Земеделие“- Ловеч, които в голяма степен гарантират прозрачност на управлението, превенции и противодействие на корупцията:

- вътрешни правила за организация на дейността на ОД „Земеделие“- Ловеч ;
- вътрешни правила за работната заплата;

(2) Директора на ОД „Земеделие“ и директорите на дирекции са длъжни да:

- идентифицират процедурите, от които могат да възникнат корупционни практики;
- предприемат превантивни мерки за отстраняване на условията, които водят до възникване на измами и нередности.

Чл.38.(1) Чрез въведените вътрешните правила и антикорупционни мерки, се осъществява контрол при подбора и назначаването на служителите на ОД „Земеделие“ - Ловеч.

(2) Въведените вътрешни правила и антикорупционни мерки целят осигуряване прозрачност на извършваната от ОД „Земеделие“- Ловеч дейност. При поискване на информация от заинтересовани лица по въпроси, свързани с дейността на ОД

„Земеделие“- Ловеч същата им се предоставя своевременно и в нормативно определения срок.

(3) При получаване на жалби и/или възражения, същите се разглеждат по определен ред.

## РАЗДЕЛ VIII

### ПРАВИЛА ЗА ДОСТЪП ДО АКТИВИТЕ И ИНФОРМАЦИЯТА

Чл.39(1) Областна дирекция „Земеделие“- Ловеч придобива активи чрез:

- покупка,
- прехвърляне от първостепенния разпоредител с бюджетни кредити - МЗХГ;
- при условията на проекти, програми и договори

(2) при придобиване на активи се спазват изискванията на ЗОП съответно условията на проекта, програмата или договора

Чл.40.(1) Дълготрайните материални активи (ДМА) се описват, поставя им се инвентарен номер и се зачисляват на служителите по видове, местонахождение и по други признаци, които са необходими на ОД „Земеделие“- Ловеч като бюджетна организация.

(2) При прекратяване на служебните или трудовите правоотношения на служителите, същите предават зачислените им движими вещи с приемо-предавателен протокол. При смяна на местонахождението на движимите вещи, те се завеждат отново по материално-отговорни лица и по местонахождение.

(3) Заявяването и отпускането на материали на служителите става по утвърдена от директора процедура.

Чл.41.(1) Служителите на ОД „Земеделие“- Ловеч са длъжни да полагат грижа на добър стопанин по отношение на предоставените им за служебно ползване активи.

(2) При погиване, кражба или загубване на зачислената им движима вещ, служителите са длъжни незабавно да уведомят в писмен вид ресорния директор и главния счетоводител.

(3) Отговорността за имуществени вреди се търси по общия ред.

Чл.42.(1) Всеки служител на ОД „Земеделие“- Ловеч има право на достъп чрез прекия си ръководител до документи от общ характер, когато това е непосредствено свързано с изпълнението на служебните му задължения.

## РАЗДЕЛ IX

### ИНФОРМАЦИЯ И КОМУНИКАЦИЯ

Чл. 43.(1) Информацията е съвкупността от данни относно събитията: които имат значение за осъществяването на дейността на ОД „Земеделие“- Ловеч . Информацията е необходима на всички нива на дейност в ОД „Земеделие“- Ловеч.

(2) Предоставяната информация е необходимо да бъде:



- своевременна — да съпътства възникването и прекратяването на събитието;
- уместна-да се отнася към съответната дейност;
- актуална-последната налична информация;
- точна-съдържа действителните количествени,
- качествени и стойностни параметри;
- вярна-отразяваща обективно фактите и обстоятелствата
- достъпна-получавана от потребителите, на които е необходима.

Чл.44.(1)При разпространението на информацията, касаеща дейността на служителите, освен процедурата по възлагане и докладване на задачите от или на прекия ръководител, в ОД „Земеделие”- Ловеч действа и деловодна информационна система.

Чл.45.(1)Достъп до сървърите на ОД „Земеделие”- Ловеч не може да се осъществи без съответните потребителско име и парола.

Чл.46.(1) Комуникацията е двупосочно движение на информацията в права и обратна посока по всички информационни канали в по хоризонтала и по вертикала.

(2)Цел на комуникацията е да повиши осведомеността и така да подпомогне постигане на целите на ОД „Земеделие”- Ловеч.

## РАЗДЕЛ ІХ

### МОНИТОРИНГ

Чл.47.(1) Мониторингът е цялостен преглед на дейността на ОД „Земеделие”- Ловеч, който има за цел да предостави увереност, че контролните дейности функционират според предназначението си и остават ефективни във времето. Мониторингът на процеса по управление на риска е част от системата за мониторинг, като един от петте елемента на вътрешния контрол.

Чл.48, (1) Формите за осъществяване на мониторинг са: текущ мониторинг, осъществяван ежедневно и мониторинг за извънредни случаи.

(2)**Текущият мониторинг** се извършва непрекъснато в реално време и чрез него се реагира динамично на променящите се условия от директора, главния секретар, директорите на дирекции и началниците на общински служби „Земеделие”.

(3) Съгласно чл.8, ал.2 от Закона за администрацията, главният секретар осъществява текущия мониторинг по финансовото управление и контрол.

(4)Главният секретар отговаря за отчетността на ежегодните цели на ОД „Земеделие”- Ловеч.

(5)Директорите на дирекции изготвят доклад до директора на ОД „Земеделие”- Ловеч, за функционирането, адекватността, ефикасността и ефективността на системата за финансово управление и контрол.

(6)**Мониторингът при извънредни случаи** се извършва чрез специални оценки. С мониторингът при извънредни случаи се преценява ефективността на действията на служителите на ОД „Земеделие”- Ловеч и дейността на дирекцията като цяло.

(7) Мониторингът при извънредни случаи се осъществява от директора, гл. секретар и директорите на дирекции.

### ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§1. Вътрешните правила за изграждане и функциониране на Системата за финансово управление и контрол (СФУК) /СВК се издава на основание чл.5, ал.2 от Закона за финансово управление и контрол в публичния сектор (ЗФУКПС).

§2. Вътрешните правила за изграждане и функциониране на Системата за финансово управление и контрол (СФУК) се утвърждава със заповед от директора на ОД „Земеделие“ - Ловеч и се изменя и допълва по реда на нейното утвърждаване.

§3. Вътрешните правила за изграждане и функциониране на Системата за финансово управление и контрол (СФУК) влиза в сила от датата на нейното утвърждаване.

